

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 394/20

mun. Chișinău

14.12.2021

Inspector de integritate superior al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Victor Rența, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui **Nicolae Ciobanu**, născut la [REDACTED], IDNP [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], consilier în Consiliul local Valea Perjei raionul Cimișlia, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 20 septembrie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 8569 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Nicolae Ciobanu, consilier în Consiliul local Valea Perjei raionul Cimișlia.

La 27 septembrie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării și a materialelor anexate, dl Nicolae Ciobanu, a participat la ședința ordinară a Consiliului local Valea-Perjei în cadrul căruia a votat Procesul- verbal al ședinței nr.2 din 19 martie 2021, subiectele ordinei de zi a fost „Cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă”. Raportorul a adus la cunoștință că la data de 03.03.2021, Nicolae Ciobanu a adresat o solicitare consiliului local prin care cere de a se stabili plata anuală pentru arenda terenurilor cu destinație agricolă, cu o suprafață de 3,06 ha, aferent firmei pe care o deține în proprietate.

Respectiv, Consiliul local Valea-Perjei (inclusiv consilierul vizat) au decis stabilirea plății anuale de folosire a terenului proprietate publică aferent întreprinderii private S.R.L.,Valea-Viilor" cu o suprafață de 3,06 ha, în mărime de 2% din prețul normativ al pământului, fiind emisă în acest sens Decizia consiliului local Valea-Perjei nr.2/7 din 19 martie 2021 care a fost votată și de consilierii sus menționați. Totodată, potrivit sesizării fondator al S.R.L.,Valea-Viilor,, este dl Nicolae Ciobanu.

La 01 octombrie 2021, conform procesului-verbal de inițiere a controlului nr.842/20, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dlui Nicolae Ciobanu, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-20/5638 din 01 octombrie 2021, Nicolae Ciobanu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în redacția în vigoare la momentul inițierii controlului).

Urmare solicitării de informații de la Comisiei Electorale Centrale nr.04-20/5637 din 01 octombrie 2021, și conform răspunsului înregistrat în cadrul Autorității la 08 octombrie 2021 cu nr. 9627, s-a constatat că dl Nicolae Ciobanu deține mandatul de consilier în Consiliul local Valea Perjei raionul Cimișlia, începând cu 05 noiembrie 2019 mandat validat prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia sediul central (dosar nr. 3-79/19).

Potrivit materialelor anexate de către petiționar la sesizarea nr.8569 din 20 septembrie 2021 și autentificate, s-a constatat că subiectul controlului, exercitând mandatul de consilier în Consiliul local Valea Perjei raionul Cimișlia, a participat la luarea Deciziei nr.2/7 din 19 martie 2021 „Cu privire la stabilirea plăților pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă”, în care are interese personale și care vizează persoana juridică cu care are relații cu caracter patrimonial și anume SRL „Valea Viilor”, fapt demonstrat prin *Procesul-verbal nr.02 al ședinței ordinare a Consiliului local Valea Perjei din 19 martie 2021, Ordinea de zi, punctul 7.*

În urma solicitării de informații de la Agenția Servicii Publice nr. 04-20/5636 din 01 octombrie 2021 privind remiterea statutului și extrasului din registrul de stat al persoanelor juridice în privința S.R.L „Valea-Viilor” (IDNO 1003605003404). Potrivit răspunsului parvenit de la Agenția Servicii Publice, înregistrat în cadrul Autorității cu nr.9929 din 18 octombrie 2021, s-au stabilit următoarele: S.R.L „Valea-Viilor” figurează înregistrată din data de 08.04.1999 (IDNO 1003605003404), dl Nicolae Ciobanu, figurează în calitate de administrator și deține cota de participație, în cadrul întreprinderii, ce constituie 51%.

Conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. b) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiecți ai declarării averii și a intereselor personale sunt, membrii Consiliului de observatori al instituției publice naționale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, Compania Teleradio-Găgăuzia; consilierii consiliilor satești (comunale), orașenești (municipale), raionale; deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, astfel, dl Ciobanu Nicolae *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.*

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate,

persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Ciobanu Nicolae deținând mandatul de , consilier în Consiliul local Valea Perjei raionul Cimișlia, *era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).*

Potrivit răspunsului persoanei responsabile de evidența Registrului declarațiilor privind conflictele de interese, precum și de soluționarea conflictelor de interese reale declarate de către subiecții vizați în art.12 alin. (7) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, din cadrul Autoritatea Națională de Integritate, *confirmă lipsa înscrisurilor în Registru în privința dlui Ciobanu Nicolae.*

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana subiectului controlului, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

La 01 octombrie 2021, în conformitate cu art. 37 alin. 3 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin scrisoarea nr. 04-20/5638 (aviz de recepție DS800539993AS), subiectul controlului a fost invitată la sediul Autorității Naționale de Integritate, să prezinte punctul de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic privind conflictele de interese.

Prin urmare, dl Nicolae Ciobanu și-a expus punctul de vedere prin scrisoarea înregistrată în cadrul Autorității cu nr.10081 din 22 octombrie 2021, după cum urmează:

„La data de 03.03.2021 prin cererea sub nr. 05, întreprinderea SRL”Valea Viilor” al cărei administrator este Ciobanu Nicolae, a solicitat Consiliului local Valea Perjei, stabilirea plății anuale de folosire a terenului aferent, terenului proprietate publică cu o suprafață de 3,06 ha (terenul aferent bunurilor imobile utilizate pentru funcționalitatea fermei din s. Valea Perjei,

gestionată de către întreprindere), pe suprafața căruia, întreprinderea are în proprietate o serie de bunuri imobile.

La data de 19 martie 2021, Consiliul local Valea Perjei a emis decizia nr. 2/7 din 19 martie 2021 "cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă", care a fost fundamentată din punct de vedere a normelor de drept, pe dispozițiile art. 10 alin. (8) al Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308 din 25.07.1997; art. 14 alin. (2) lit. a), art. 19, alin. (4) a Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, art. 36 lit.b) Cod funciar, art. 22 din Legea nr. 198 din 15.05.2003 cu privire la arenda în agricultură, Legea nr. 100 din 22.12.2007 cu privire la actele normative.

Actul administrativ supra menționat de către Ciobanu Nicolae nu a fost votat, sau cel puțin acest lucru nu și-l amintește deoarece realizarea acestui fapt, a petrecerii ședinței consiliului local Valea Perjei, a avut loc în luna martie anul curent, pe ordinea de zi fiind inclus de către autoritatea publică executivă locală, la cererea întreprinderii.

Ciobanu Nicolae enunțiază că, prin actul administrativ individual supra evocat, Consiliul local Valea Perjei a decis de a stabili plata anuală de folosire a terenului proprietate publică aferent întreprinderii private SRL "valea Viilor", cu o suprafața de 3,06 ha, în mărime de 2% din prețul normativ al pământului, cu punerea în sarcina contabilității pentru efectuarea calculelor de rigoare.

De fapt, despre decizia menționată (textul ei integral și final) nu am fost cunoscut, pînă la etapa la care mi s-a comunicat scrisoarea Dvs., sub nr. 04-20/5638 din 01.10.2021 cu referire la inițierea în privința subsemnatului a controlului privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin presupusa neinformare și nesoluționare a conflictului de interese real, prin emiterea actelor administrative, votînd în calitate de consilier local Valea Perjei, și anume decizia consiliului local Valea Perjei nr. 2/7 din 19 martie 2019 "cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă".

Din acest punct de vedere Ciobanu Nicolae dorește să remarce, că actul administrativ cu caracter individual supra menționat nici nu a fost notificat întreprinderii pe care o administrează, și prin urmare acest act la etapa actuală nici nu este în vigoare, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art.20 alin. (7) a Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, deciziile cu caracter individual intră în vigoare la data comunicării persoanelor vizate sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acestuia în Registrul de stat al acelor locale.

Din aceste considerente, simpla mențiune de către secretarul consiliului local la perfectarea procesului verbal al ședinței consiliului local Valea Perjei din data de 19 martie 2021, precum că pentru decizia 2/7 din 19 martie 2021 "cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă, ar fi votat pentru (9 consilieri), urmează a fi apreciată critic prin prisma celor invocate, deoarece votarea cu certitudine a actului administrativ supra menționat, de către Ciobanu Nicolae în favoarea SRL "Valea Viilor" nu este demonstrată și nu poate fi confirmată.

Distinct de cele menționate și în concluzia celor expuse, de menționat faptul că dezideratele ce duc la examinarea unei eventuale încălcări ale regimului juridic potențial al conflictelor de interese, pot duce la sancționarea persoanei fizice, iar în sensul dat, autoritățile statale urmează a fi ghidate de principiul prezumției nevinovății sau toate dubiile urmează a

fi interpretate în favoarea acestuia, sau nevinovăția în cele imputate prin prezentarea unor acte justificative ce ar adeveri contrariul celor indicate în procesul verbal al ședinței din 19 martie 2021, este imposibilă în sensul în care funcția de secretar este exercitată de o persoană terță, iar tot probatoriul este în posesia organelor statale, sau evoc că, despre actul administrativ, textul acestuia, decizia 2/7 din 19 martie 2021 ”cu privire la stabilirea plății pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă, nu am cunoscut, dovada faptului fiind că, până în prezent între SRL valea Viilor și administrația publică locală nu este încheiat un contract de arendă/locatiune a bunului respectiv, iar simpla decizie a emitentului nu presupune apariția de fapt a drepturilor și obligațiilor dintre părți.”

Conform materialelor anexate la sesizare, inspectorul de integritate, a sesizat că Ciobanu Nicolae, cunoștea despre prevederile legale privind conflictul de interese, prevăzute în Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, din următoarele considerente, potrivit Procesului-verbal nr.04 al ședinței ordinare a Consiliului local Valea Perjei din 18 iunie 2021, la punctul 13, 14 și 15 din ordinea de zi Ciobanu Nicolae s-a abținut de la vot, cu scopul de a evita un conflict de interese.

Potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.*

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) lit. c¹) din Legea nr. 768/2000 cu privire la statutul alesului local, *mandatul consilierului încetează înainte de termen în caz de: stabilire, prin act de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese și art. 24 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, mandatul consilierului se ridică de către consiliu în caz de: stabilire, prin act de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.*

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că Nicolae Ciobanu deținând mandatul de consilier în Consiliul

local Valea Perjei raionul Cimișlia, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. 12 alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14 alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin participarea la luarea Deciziei nr.2/7 din 19 martie 2021 „Cu privire la stabilirea plăților pentru arenda terenului aferent cu destinație agricolă”, în care are interese personale și care vizează persoana juridică cu care are relații cu caracter patrimonial și anume SRL „Valea Viilor”, fapt demonstrat prin Procesul-verbal nr.02 al ședinței ordinare a Consiliului local Valea Perjei din 19 martie 2021, Ordinea de zi, punctul 7.

Se atrage atenția supra faptului că la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și Legea 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, însă, în partea ce ține de procedurile aflate pe rol, acestea urmează a fi definitive prin prisma procedurilor existente la momentul inițierii acestora, cu considerarea prevederilor noii legi în partea ce ține de sancțiunile aplicate.

Astfel, ca urmare a modificărilor și completărilor operate în *actele normative*, art. 23 alin. (4) din *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale* stipulează următoarele, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Conform art. 38 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care se stabilește că persoana supuse controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal sau decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Prin prisma dispozițiilor art. 39 alin. (1) din aceeași *Lege*, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorului de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale, sau după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarat și aplică pentru această interdicție a ocupării o funcției publice sau de demnitate publică.

De asemenea, potrivit art. 39 alin. (2) *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorul de integritate decide dacă dispunele menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natură abaterii, de

număr și durata abaterilor, de comitetă unor abateri similare anterior, de prejudiciu adus interesului public și de funcție publică deținută.

Astfel, la etapa adoptării deciziei de sancționare a subiectului controlului, inspectorul de integritate subliniază că a ținut cont de fapt că, prin acțiunile sale, deși aflate înafara cadrului legal în materie de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese, dl Nicolae Ciobanu a soluționat anterior prin abținere de la vot conflictele de interese real apărute, nu se regăsește în lista subiecților declarării acțiunilor care au mai constituit obiectul anterior al procedurilor de control.

Din aceste considerente, pentru abaterile comise, în privința dlui Nicolae Ciobanu urmează a fi aplicată sancțiune contravențională conform Codului Contravențional al RM.

Ținând cont de cele menționate în prezentul act, în conformitate cu prevederile art. 19 și art. 37-39 din *Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 12,14,15 și 23 din *Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale*, art. 5 alin. (2), lit. c¹) din *Legea 768/2000 privind statutul alesului local* și art. 24 alin. (1) lit. g) din *Legea 436/2006 privind administrația publică locală*, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl **Nicolae Ciobanu**, exercitând mandatul de consilier în Consiliul local Valea Perjei raionul Cimișlia, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoane juridice, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese, fapt care a admis consumarea acestuia.

2. Se aduce la cunoștința dlui Nicolae Ciobanu actul de constatare și se informează despre dreptul de al contesta, în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate superior
al Inspectoratului de Integritate**

Victor RENȚA